

OM15: ارزیابی شاخص های سلامت شغلی در برنامه ادغام بهداشت حرفه ای در نظام سلامت کشور

مریم هرمزی*^۱، مهدی وردی^۲

چکیده

برنامه ی ادغام بهداشت حرفه ای در نظام سلامت کشور، اقدامی مؤثر در راستای رسیدن به اهداف بهداشت حرفه ای که همان حفظ و ارتقای سلامت شاغلین و خانواده ی آنها در سایه دسترسی به خدمات بهداشتی درمانی است، می باشد. اجرای این برنامه می تواند توسعه پایدار در بخش بهداشت شغلی را که سلامتی نیروی کار مهمترین محور آن محسوب می شود، تامین کند. خانه بهداشت اولین سطح تماس در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور بوده و بهورزان رکن اصلی شبکه بهداشتی و از مؤثرترین نیروها در ارتقای سلامت هستند. در استان سیستان و بلوچستان، تعداد ۴۹۶ خانه بهداشت روستایی در سطح ۹۷ مرکز بهداشتی درمانی روستایی، در ادغام برنامه های بهداشت حرفه ای، جهت ارتقای شاخص های سلامت در بخش بهداشت حرفه ای فعالیت می نمایند. این مطالعه مقطعی - توصیفی در سال ۱۳۹۰، بر روی ۹۹۳۵ نفر از کارگرانی که در کارگاه های تولیدی و خدمات فنی زیر ۲۰ نفر شاغل اعم از خانگی و غیر خانگی، در محدوده ی خانه بهداشت روستایی فعالیت می کنند در استان سیستان و بلوچستان انجام شد. ابزار پژوهش، استفاده از اطلاعات فرم های آماری مصوب مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت می باشد که توسط بهورزان آموزش دیده تکمیل گردیده است. بررسی ها نشان داد که وضعیت شاخص های سلامت در بخش بهداشت حرفه ای در افراد مورد مطالعه، به ترتیب در خصوص شاغلین دارای پرونده بهداشتی (۹۱٪)، انجام معاینات پزشکی ادواری شاغلین (۸/۶٪)، مواجهه با عوامل زیان آور محیط کار به تفکیک نوع عامل فیزیکی (۳۱/۸٪)، شیمیایی (۲۸/۲٪) و ارگونومیک (۴۸/۵٪)، کنترل عوامل زیان آور شناسایی شده (۴/۵٪) و استفاده از وسایل حفاظت فردی در حین کار (۲۸/۶٪) بوده است. در بین شاغلین دارای عوامل زیان آور، بیشترین مواجهه با سروصدای بیش از حد مجاز، گرد و غبار شیمیایی، داشتن وضعیت های نامناسب بدن در حین کار و ابزار کار نامناسب بوده است. بررسی وضعیت شاخص های بهداشت حرفه ای، میتواند اطلاعات ارزشمندی در زمینه اتخاذ تدابیر کاهش و کنترل مخاطرات شغلی، برنامه های آموزشی جهت نیروهای در عرصه خدمات (بهورزان، کارشناسان و پزشکان خانواده) و انجام معاینات شغلی کارگران در اختیار متولیان امر در نظام شبکه خدمات بهداشتی درمانی قرار دهد.

واژه های کلیدی: بهداشت حرفه ای، شاخص سلامت شغلی، شاغلین

^۱ hormozym@yahoo.com عضو هیئت علمی گروه بهداشت حرفه ای و مرکز تحقیقات ارتقای سلامت دانشگاه علوم پزشکی زاهدن

^۲ کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای حوزه معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان میدان مشاهیر ، دانشکده بهداشت

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop